

24.03.2021

Viac na siacplus.sk

OBSAH

Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach

1. Na post hlavného kontrolóra majú záľusk aj Pavlovičová a Dupkala

[24.03.2021; Korzár; REGIÓN; s. 5; MICHAL IVAN]

Fakulty a ústavy UPJŠ

Top informácie z rezortu školstva

1. Kríza paralyzovala vedenie štátu. Nefunguje parlament ani ministerstvá

[23.03.2021; domov.sme.sk; Domov; 00:00; Michal Katuška]

2. Zrušenie maturít

[23.03.2021; Rádio Slovensko; K veci; 18:18; R / Marián Kukulka]

3. Modelová škola nie je len o pekných triedach

[24.03.2021; Hospodárske noviny; Názory a analýzy; s. 6; Branislav Gröhling]

TEXTY

Univerzita P.J. Šafárika v Košiciach

1. Na post hlavného kontrolóra majú záľusk aj Pavlovičová a Dupkala

[24.03.2021; Korzár; REGIÓN; s. 5; MICHAL IVAN]

PRIHLÁSILO SA DESAŤ KANDIDÁTOV. VRÁTIŤ SA CHCE ERNST

O obsadení uvoľnenej funkcie rozhodnú prešovskí poslanci v stredajšej voľbe.

PREŠOV. Hlavný kontrolór mesta Prešov Martin Brilla vo funkcii predčasne skončil koncom minulého roka pre lepšiu pracovnú ponuku. Prešovské zastupiteľstvo v aktuálnom zložení tak bude opäť v tajnej voľbe voliť nového hlavného kontrolóra na šesťročné obdobie. Prihlásilo sa desať kandidátov, medzi nimi aj známe mená.

Môže rozhodnúť aj žrebovanie

Martina Brillu na post hlavného kontrolóra zvolilo mestské zastupiteľstvo v júni 2019. Koncom minulého roka skončil a nastúpil do funkcie hlavného kontrolóra Sociálnej poisťovne. Nového hlavného kontrolóra bude voliť mestské zastupiteľstvo v stredu 24. marca v tajnej voľbe. Na zvolenie je potrebný súhlas nadpolovičnej väčšiny všetkých poslancov. Ak ani jeden z kandidátov takú väčšinu nezíska, bude druhé kolo volieb, do ktorého postúpia dvaja kandidáti s najvyšším počtom hlasov. „V prípade rovnosti hlasov do druhého kola volieb postupujú všetci kandidáti s najväčším počtom platných hlasov. V druhom kole volieb je zvolený ten kandidát, ktorý získal najväčší počet platných hlasov. Pri rovnosti hlasov v druhom kole volieb sa rozhoduje žrebom,“ vysvetľuje dôvodová správa. K špecifickému rozhodnutiu žrebovaním došlo pred rokom na pôde prešovského krajského zastupiteľstva.

O post majú záujem aj poslanci

Výberová komisia odporučila primátorke mesta pozvať všetkých prihlásených kandidátov na zasadnutie mestského zastupiteľstva, na ktorom prebehne voľba. O funkciu majú záujem desiatich kandidátov, medzi ktorými sú aj viaceré známe mená. Po neúspešnej kandidatúre v roku 2019 sa o post bude opätovne uchádzať napríklad mestská poslankyňa Svetlana Pavlovičová, ktorá sa v lete minulého roka vzdala postu šéfy okresnej rady strany Smer-SD. Záujem o funkciu kontrolóra má aj nezaradený poslanec Rudolf Dupkala (nezávislý) pôsobiaci aj na poste riaditeľa Šarišskej galérie v Prešove. O funkciu chce opätovne zabojsovať aj bývalý hlavný kontrolór mesta Prešov Alexander Ernst. O post má záujem napríklad i dlhoročný zamestnanec Mestského úradu v Prešove Jozef Smetana, ktorý pôsobí na referáte vnútornej správy a verejného obstarávania.

Ernsta nahradil Brilla

Poslanci pred dvoma rokmi rozhodli až v druhom kole tajnej voľby. V lete 2019 uplynulo funkčné obdobie vtedajšiemu hlavnému kontrolórovi Alexandrovi Ernstovi. Ten bol v roku 2013 do funkcie zvolený z poslaneckého postu (Smer) hneď v prvom kole voľby väčšinou hlasov. Za hlasovalo 26 z 28 poslancov, nehlasoval Ernst a Stanislav Kahanec zo strany KDĽH. Pri voľbe v júni 2019 v prvom kole hlasovali pätnásť poslanci za Martina Brillu, Alexander Ernst získal desať hlasov a Svetlana Pavlovičová tri hlasy. V druhom kole odovzdalo Brillovi svoj hlas 15 poslancov, Ernstovi 13. Ako hlavný kontrolór mesta Prešov poberal Brilla základný plat stanovený zákonom (2 503 eur). Poslanecký zbor, pod ktorý spadal, mu na záver schválil odmenu vo výške desiatich percent platu z maximálne možných 30 percent. MICHAL IVAN

KANDIDÁTI NA POST HLAVNÉHO KONTROLÓRA MESTA PREŠOV

1. JUDr. Róbert Baran Dosiahol vysokoškolské vzdelanie na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, na **Právnickej fakulte**. Pracuje v štátnej správe a pôsobí aj ako hlavný kontrolór v obciach. Je bezúhonný.
2. PhDr. Rudolf Dupkala, PhD. Dosiahol vysokoškolské vzdelanie III. stupňa na Prešovskej univerzite v Prešove. Pôsobil v súkromnej sfére, v regionálnej samospráve a ako vysokoškolský pedagóg. V súčasnosti pracuje ako riaditeľ Šarišskej galérie. Je bezúhonný.
3. Ing. Alexander Ernst, PhD. Dosiahol vysokoškolské vzdelanie III. stupňa na Prešovskej univerzite v Prešove. Od roku 1988 pracoval v územnej samospráve na pozíciách rôznej úrovne riadenia a kontroly a na úseku verejnej správy zastával riadiacu funkciu. Je bezúhonný.
4. Ing. Renáta Gulejová Dosiahla vysokoškolské vzdelanie na Technickej univerzite v Košiciach, na Strojnickej fakulte. Pôsobila v súkromnej sfére v oblasti ekonomiky a kontroly. Je bezúhonná.
5. Ing. Mária Holíková, PhD. Dosiahla vysokoškolské vzdelanie III. stupňa na Technickej univerzite v Košiciach. Pracovala v štátnej správe a regionálnej samospráve v ekonomickej oblasti. V súčasnosti pôsobí v miestnej samospráve. Je bezúhonná.
6. Mgr. Slavomír Ilavský Dosiahol vysokoškolské vzdelanie na **Univerzite Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, na **Právnickej fakulte**. Pôsobí ako advokát. Je bezúhonný.
7. Mgr. Jakub Kozák Dosiahol vysokoškolské vzdelanie na **Právnickej fakulte UPJŠ** v Košiciach. Pôsobil v advokátskej kancelárii. V súčasnosti pracuje v štátnej správe na Ministerstve školstva, vedy, výskumu a športu SR. Je bezúhonný.
8. Ing. Svetlana Pavlovičová Dosiahla vysokoškolské vzdelanie na Technickej univerzite v Košiciach. Pracovala v súkromnej sfére, v regionálnej samospráve a v súčasnosti pôsobí v Implementačnej agentúre Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR. Je bezúhonná.
9. PaedDr. Jozef Smetana Dosiahol vysokoškolské vzdelanie na Prešovskej univerzite v Prešove. Od r. 1999 je zamestnaný na Mestskom úrade v Prešove, kde pôsobil v rôznych riadiacich pozíciách. Je bezúhonný.
10. Ing. Zdenko Valášek Dosiahol vysokoškolské vzdelanie na Technickej univerzite v Košiciach, na Fakulte výrobných technológií. Pôsobil v súkromnej sfére. Je bezúhonný.

Foto:

Svetlana Pavlovičová počas voľby hlavného kontrolóra v roku 2019.

[Späť na obsah]

Fakulty a ústavy UPJŠ Top informácie z rezortu školstva

1. Kríza paralyzovala vedenie štátu. Nefunguje parlament ani ministerstvá

[23.03.2021; domov.sme.sk; Domov; 00:00; Michal Katuška]

Ešte nikdy neriadil jeden človek tri **ministerstvá** naraz. Andrej Doležal je rekordér.

BRATISLAVA. „Veď ten Doležal má riadiť tri **ministerstvá**. Tri. To nie je v ľudských silách, to je vylúčené,“ znela prvá reakcia bývalej premiérky Ivety Radičovej.

Andrej Doležal zo Sme rodina začal od utorka riadiť okrem svojho **ministerstva** dopravy a **ministerstva** sociálnych vecí aj **ministerstvo** hospodárstva. V prezidentskom paláci po prevzatí ďalšej funkcie priznal, že ho poverili úlohou, ktorá sa nedá vykonať.

Ešte pred týždňom riadil Doležal 1300 zamestnancov **ministerstva** dopravy. Potom prevzal **ministerstvo** po Milanovi Krajniakovi zo Sme rodina a teraz aj **ministerstvo** po Richardovi Sulíkovi z SaS, ktorý v utorok podal demisiu.

Doležal má vo vláde tri hlasy, nebude však brať tri platy. Je šéfom pre 26-tisíc štátnych zamestnancov.

„Dva rezorty sa nedajú zvládať plnohodnotne, nieto ešte tri. Ústavný akt vnímam ako logicky povinnú jazdu a poverenie beriem ako dočasné,“ povedal Doležal s poverením v ruke.

„Chcem vás požiadať o plnohodnotné riadenia **ministerstva**,“ vyzvala prezidentka Zuzana Čaputová predsedníčku Za ľudí Veroniku Remišovú, ktorá tiež v utorok prevzala vedenie **ministerstva** spravodlivosti po demisii Márie Kolíkovej tiež zo Za ľudí.

Radičová hovorí o „náročnej skúsenosti“, keď v roku 2012 päť mesiacov popri riadení vlády šéfovala aj **ministerstvu** obrany.

„Hneď prvý deň som zastavila všetky nákupy a verejné obstarávania,“ opísala fungovanie **ministerstva**, keď ho riadi človek „na polovičný úväzok“. „Fyzicky nebolo možné stihnúť sa na všetko pozrieť. Ak tam má byť váš podpis, musíte sa predsa so všetkým fyzicky zoznámiť.“

Vládna kríza vplýva aj na parlament

Tretí týždeň trvajúca koalíčná kríza už neovplyvňuje len vzťahy medzi vládnymi stranami. Plnohodnotných ministrov nemajú štyri **ministerstvá**, odchod oznámili ďalší dvaja ministri. Parlament prestal na týždeň rokovať.

((piano))

Najmenej o týždeň sa preto odkladá pomoc ľuďom zasiahnutým pandémiou ako odklad podania daňových priznaní, oslobodenie predaja respirátorov od DPH, ale aj odškodnenie rodín zdravotníkov, ktorí zomreli na covid-19.

„Nemohli sme rokovať, nič totiž neplatí v koalícii, nie sme na ničom dohodnutí. Neboli by sme uznášaniaschopní,“ vysvetlil svoje rozhodnutie prerušiť schôdzu predseda parlamentu Boris Kollár zo Sme rodina.

Čaputová hovorí o znefunkčnení vládnych a zákonodarných orgánov v čase krízy. Premiéra Igora Matoviča z OĽaNO vyzvala, aby odstúpil.

„Je nevyhnutné, aby premiér svojou demisiou umožnil uzavrieť dohodu koaličných partnerov na rekonštrukcii vlády,“ povedala prezidentka.

„Tri týždne rokovať bez výsledku, pred kulisami preplnených nemocníc, vyčerpaných zdravotníkov a ľudí zápasiacich o život a vlastnú dôstojnosť, je nebezpečné a neohľaduplné,“ vyhlásila.

Ktorí ministri vedú viac rezortov? Andrej Doležal – vedie **ministerstvo** dopravy, **ministerstvo** práce a **ministerstvo** hospodárstva, Eduard Heger – vedie **ministerstvo** financií a **ministerstvo** zdravotníctva, Veronika Remišová – vedie **ministerstvo** investícií a **ministerstvo** spravodlivosti

Ministri, ktorí podali demisiu:

Marek Krajčí (OĽaNO) Milan Krajniak (Sme rodina) Richard Sulík (SaS) Mária Kolíková (Za ľudí)

Ministri, ktorí plánujú podať demisiu:

Ivan Korčok (SaS) – **minister** zahraničných vecí **Branislav Gröhling** (SaS) – **minister** školstva

Znefunkčnené riadenie štátu je podľa politológov daňou za snahu vyriešiť vládnu krízu.

„Mesiace Matovič kritizoval Sulíka, ale odmietol ho odvolať. Sulík zas odmietal odstúpiť. Toto je spôsob, ako prelomiť ten pat,“ myslí si politológ Pavol Baboš.

Náhradníci sú len poslednou možnosťou

Ministerstvo zdravotníctva po demisii Mareka Krajčího z OĽaNO vedie **minister** financií Eduard Heger.

Ak do stredy Matovič nepodá demisiu, podajú ju aj ďalší dvaja ministri SaS – **minister** školstva **Branislav Gröhling** a **minister** zahraničia Ivan Korčok.

Krajniak, ktorý zložil funkciu ministra práce, hovorí, že bez šéfa **ministerstva** nemôžu fungovať.

„Štátni tajomníci nemôžu obhajovať návrhy zákonov v parlamente a vláde môžu síce predložiť za **ministerstvo** návrhy, ale nemôžu za ne hlasovať,“ vysvetľuje Krajniak. Pod neplnohodnotným vedením podľa neho môžu **ministerstva** fungovať len krátko.

Minister by mal svoje viaceré **ministerstva** aj fyzicky navštevovať. „Závisí to ale od toho, či tých ľudí tam pozná a či im dôveruje,“ hovorí Krajniak.

Sulík pri odchode zdôraznil, že na **ministerstve** hospodárstva necháva celý svoj tím, ktorý bude Doležalovi pomáhať.

Problémom je aj to, ak dočasný **minister** nemá naštudovanú problematiku.

Aj podľa Radičovej by **minister** mal svojich ľudí spoznať.

Dočasní ministri nemajú šancu rozbehnúť pripravované väčšie zámery, tvrdí Radičová. Len ich príprava trvá aspoň pol roka, ešte predtým by si ich musel nový **minister** naštudovať.

Demisia je divadlo, bez ktorého by to nešlo

„Čas situácii nepomohol. Práve naopak. Vládna kríza sa prehľubuje,“ zhodnotila Čaputová. Do konca týždňa hrozí, že bez riadneho vedenia bude takmer polovica **ministerstiev**.

Demisie členov vlády sú pritom dnes z praktického pohľadu zbytočné, tvrdí politológ Baboš. Ak napokon odstúpi premiér Matovič, automaticky s ním padá celá vláda bez ohľadu na to, kto bol dovtedy členom a kto už stihol odísť.

Matovič v nedeľu podmienil svoj odchod z funkcie odchodmi Sulíka a Kolíkovej z vlády, hoci v skutočnosti sa stačilo dohodnúť v zákulisí.

„Viazne im komunikácia a Matovič im neverí, že to urobia, až kým to neurobia,“ vysvetľuje si situáciu Baboš. Sulík a Za ľudí vytvárajú na premiéra verejný tlak.

Aj predošlé koalície čelili sporom, ale riešenie sa odohrávalo najmä za zatvorenými dverami, čo ho mohlo urýchliť, myslí si politológ SAV Juraj Marušiak.

Lídri koaličných strán nechcú niesť zodpovednosť za koniec koalície, a preto pristupujú na podmienky, ktoré im premiér verejne odkázal, tvrdí. SaS sa však neplánuje v novej vláde vzdať **ministerstva**, ako Matovič žiadal.

Po vražde novinára Jána Kuciaka otvorene Matovič nastoloval požiadavku na odchod vtedajšieho premiéra Roberta Fica zo Smeru, ale „nebolo to nasledované takými divadelnými gestami“, prirovnal Marušiak.

Krajniak aj Kolíková už ohlásili, že ak budú ich strany aj v novej vláde, chcú sa do pôvodných funkcií vrátiť.

Ďalšie ultimáta pre Matoviča

Šéf Sme rodina Boria Kollár oznámil, že jeho hnutie odíde z koalície, ak sa koaličná kríza neskončí do konca budúceho týždňa. „Tak predstúpim pred ľudí, poviem, že nebudem sa na tomto cirkuse zúčastňovať a odchádzam preč,“ povedal.

Čas do pondelka budúceho týždňa dalo zvyšku koalície hnutie Za ľudí. Čaká sa na rozhodnutie Matoviča, či podá demisiu. Premiér v utorok najskôr na facebooku zverejnil status s neurčitým textom „nebojte sa, dobre bude“.

Na výzvu prezidentky na jeho odstúpenie reagovalo len tlačové oddelenie OĽaNO.

„Berieme na vedomie vyjadrenie pani prezidentky. Nasím cieľom je čo najskôr ukončenie koalícnej krízy, pokračovanie vlády a naplnenie jej programového vyhlásenia. Preto pokračujeme v rokovaniach s koalícnyimi partnermi tak, ako sme avizovali včera,“ informoval hovorca hnutia Matúš Bystriansky.

OĽaNO tvrdí, že chce vládnu krízu ukončiť do konca týždňa.

<https://domov.sme.sk/c/22623149/vladna-kriza-paralyzovala-stat-matovicov-kabinet-nefunguje.html>

[Späť na obsah]

2. Zrušenie maturit

[23.03.2021; Rádio Slovensko; K veci; 18:18; R / Marián Kukulka]

Marián Kukulka, moderátor: „Študenti končiaci stredné školy si povestnú skúšku dospelosti opäť nevyskúšajú. Pre pokračujúcu pandémiu ochorenia COVID-19 sa tak rozhodlo **ministerstvo školstva** a opakuje sa tak scenár z minulého roku. Hodnotenie na maturitnom vysvedčení tak vznikne opäť spriemerovaním koncoročných známok zo všetkých ročníkov a polročných známok z posledných dvoch ročníkov. Ovplyvní toto rozhodnutie ďalšie vzdelávanie mladých ľudí a zareagujú vysoké školy zmenami v prijímačkách? Budeme sa pýtať odborníka na vzdelávanie aj predstaviteľa vysokých škôl. Nerušené počúvanie praje z obrátenej pyramídy Marián Kukulka. Na úvod relácie si vypočujme rozhodnutie ministra **školstva Branislava Gröhlinga** tak, ako ho v pondelok predstavil novinárom na tlačovej konferencii.“

Branislav Gröhling, minister školstva, vedy, výskumu a športu SR (SaS): „V školskom roku 2020 až 2021 sa ruší písomná forma internej časti maturitnej skúšky, teda sloh. V školskom roku 2020/21 sa známka z ústnej maturity, praktickej maturity a jej teoretickej časti vypočíta podľa priemeru známok žiaka z predmetu. Priemer známok sa vypočíta z koncoročných vysvedčení žiaka a z posledných dvoch polročných vysvedčení. Ak má žiak záujem, samozrejme, môže požiadať o klasickú ústnu maturitu, napríklad aj v prípade, ak chce danú známku opraviť na lepšiu. Situácia taká, aká bola u nás, bola aj v okolitých krajinách a v okolitých krajinách tiež riešili tú situáciu tak, ako my, teraz už po druhýkrát. Prioritne ide napríklad o Anglicko, kde svoju verziu maturity zrušili a bola nahradená známkami, ktoré dajú študentom učiteľia, aj napríklad v Severnom Írsku alebo v Škótsku. Dôvodom týchto rozhodnutí v jednotlivých krajinách, samozrejme, je tá intenzívnejšia druhá vlna koronavírusu a tým spôsobené aj prerušenie dochádzky do škôl. Možno pre informáciu, aj medzinárodný program IB dáva krajinám dve možnosti podľa toho, ako prebiehali jednotlivé pandémie, či už písomným spôsobom alebo kombinácia hodnotenia a v priemere známky.“

Marián Kukulka: „A naším prvým hosťom je vedec v oblasti pedagogiky Miron Zelina, ktorého som sa pýtal, ako hodnotí rozhodnutie rezortu **školstva** aj tento rok zrušiť klasickú podobu maturitnej skúšky.“

Miron Zelina, vedec v oblasti pedagogiky: „No, tak v prvom rade by som chcel veriť a dôverovať tomu, že to urobili na základe dobrého poznania stavu, čo môžu a čo nemôžu urobiť, teda že v tom bolo zahrnuté jednak tie lekárske, pandemické záležitosti, kritériá, ale tiež tie pedagogické dôsledky, že dôsledne zväžili.“

Marián Kukulka: „O maturite sa hovorí, že to je skúška dospelosti. Tým, že ju mladý človek neabsolvuje a teraz dokonca už dva ročníky za sebou, prichádza podľa vás ten mladý človek o nejakú dôležitú životnú skúšku, ak teraz nebudeme hneď brať na zreteľ tie vedomosti, ktoré sú tiež dôležité?“

Miron Zelina: „Tak, ako ste povedali, to má dôsledky dvojaké. Jednak na tie vedomostné, že by sme sa pýtali, čo tým stratil, alebo ako zmešká. Druhá je to, čo hovoríte, tá emocionálno-sociálna skúsenosť, zážitok, ten rituál, tá oslava mladosti a všetkého toho, čo sa s tým spája, vrátane stužkovej a vrátane napätia na maturitnej skúške a oslava a tak ďalej, o to prichádza, ale ja si myslím zase, to sú mladí ľudia, ktorí teda tieto veci, samozrejme, sa dokážu adaptovať, dokážu ich prijať bez toho, že by to zanechalo nejaké trvalejšie stopy. Zanechá to negatívnu spomienku, ale myslím, nejaké následky, aby to malo, také dramatické, to si nemyslím.“

Marián Kukulka: „To nie je z vášho pohľadu možno aj také potvrdenie toho štátu, že to dištančné vzdelávanie, ktoré tu máme vyše roka, nie je plnohodnotné a asi by to nebolo spravodlivé, mať plnohodnotnú maturitnú skúšku pri neplnohodnotnej vlastne forme toho vzdelávania?“

Miron Zelina: „Áno, je to jeden z argumentov, čo teda tvrdí **minister** alebo **ministerstvo**, že keď bolo neplnohodnotné štúdium, tak, samozrejme, tá maturita tiež bola by neplnohodnotná, ale tu je problém, samozrejme, že v čom je hodnotná a nehodnotná, lebo táto dištančná forma okradla deti o sociálny kontakt. Samozrejme, študentov, žiakov okradla o ten priamy, priamy taký kontakt pri vysvetľovaní, pri osvojovaní si látky, ale na druhej strane, aspoň u tých, ktorí majú nejaký taký vzťah k tomu, ktorý je závažnejší, vytvorila predpoklad alebo také určité schopnosti samostatne pracovať, samostatne si tvoriť svoj režim, samostatne hľadať informácie.“

Marián Kukulka: „Pre úplnosť treba ale povedať, že **ministerstvo** umožnilo, že ak ten priemer známok nebude zodpovedať dajme tomu predstave toho žiaka a bude chcieť si tú známku vylepšiť, tak môže požiadať o komisionálne preskúšanie. Z vášho pohľadu je to spravodlivé, že teda niektorí, ktorí budú chcieť si zlepšiť známku, tak oni teda môžu absolvovať a možno väčšina z takej pohodlnosti to nechá tak, ale môže ich to napriek tomu dobehnúť možno neskôr, na vysokej škole alebo pri prijímačkách na vysokú školu?“

Miron Zelina: „Vidím to dvojako. Jednak to, taký ústupok, alebo ústupok, alebo možnosť, to, že robí komisionálne skúšky, je dosť, nazval by som to, demokratický krok, že je to dobré, že majú tú možnosť. Bolo by horšie, keby vôbec nemali tú možnosť. A druhá vec je, samozrejme, ako to ten študent vníma, a to je jeho sebavedomie, sebaúcta, sebaakceptácia, chce ísť na tú skúšku, aby si zlepšil známku, skutočne, alebo chce ísť kvôli tomu, že tá známka je východisko pre vysoké školy, ktoré robia výber, ale mnohé školy vysoké nerobia výber, naopak, už musia robiť nábor, pre tých to nemá taký význam. Čiže, keď on si chce potvrdiť svoje ja a svoje vedomosti tým, že ide na výberovú školu, tak mal by teda voliť túto známku a túto skúšku, ale na druhej strane zase je problém, samozrejme, aké budú prijímačky na vysokých školách, na tých výberových, že či budú brať podľa tohto priemeru, ktoré sa teraz vytvorí a vlastne na základe čoho skončia strednú školu, alebo či si vysoké školy vytvoria svoj mechanizmus, ako to budú robiť. Možno by sa dalo povedať o tolerancii vysokých škôl pri prijímačkách na tie školy, kde je vysoký výber, pretože tie decká nemajú také vedomosti, ako pôvodne požadovali pred rokmi.“

Marián Kukulka: „Pán profesor, veľmi pekne vám ďakujem za rozhovor. Ako bude vyzerat' osud mladých ľudí cestou na vysokú školu, o tom sa teraz už porozprávame s prezidentom Slovenskej rektorskej konferencie Rudolfom Kropilom. Pán profesor, počujeme sa?“

Rudolf Kropil, prezident Slovenskej rektorskej konferencie (telefonát): „Áno, počujeme sa.“

Marián Kukulka: „Dobry deň. Ako vnimate v prvom rade toto rozhodnutie **ministerstva školstva**, že druhý rok po sebe maturity budú viac-menej len formálne, z priemeru známok?“

Rudolf Kropil: „Tak je to zložitá otázka. Musím ale konštatovať, že pokiaľ zrušenie maturít využijú stredoškólači aj na prípravu na štúdium na vysoké školy, tak to môžeme vnímať aj pozitívne. Celkovo ale zrušenie maturít, takzvané skúšky dospelosti, nie je štandardným spôsobom ukončenia stredoškólskeho štúdia. Myslím si, že ale v dnešnej dobe tie komplikácie, ktoré vznikli mnohým študentom v súvislosti s pandémiou, a teda aj s dlhodobým dištančným vzdelávaním, sú dostatočným dôvodom na to, aby sme to rešpektovali.“

Marián Kukulka: „Čo to znamená pre vás ako pre vysoké školy, budete nejako meniť prijímacie skúšky alebo neobávate sa, že to ovplyvní kvalitu vzdelávania mladých ľudí?“

Rudolf Kropil: „Prirodzene to, že už viac ako jeden rok beží dištančné vzdelávanie, tak to má svoje dôsledky, pozitívne aj negatívne. Tie pozitívne, začnem radšej s pozitívnymi, to je to, že sa mnohí museli stotožniť s technológiami, ktoré predtým využívali len sporadicky, a to ako študenti, tak aj učitelia. No a tie negatívne, to je predovšetkým strata kontaktu, priameho kontaktu s učiteľom, strata možnosti častej komunikácie, diskusií, lebo dnes to štúdium nemá byť len o memorovaní poznatkov, ale aj o diskusii, debate s pedagógmi. A samozrejme, mnohokrát je to aj o výučbe v tímovom procese, ako, ako sa naučiť spolupracovať s kolegami, ako riešiť individuálne problémy, ktoré náš život prináša, a to nielen samostatne, ale mnohokrát aj so spolužiakmi. No a toto, samozrejme, za tých ostatných dvanásť mesiacov študenti na stredných školách mali možnosť vyskúšať si len limitovane. Je treba povedať, že dnes na mnohých vysokých školách nie sú tak prísne prijímacie skúšky, alebo dokonca niekde prebehne prijímacie konanie, ale práve aj to prijímacie konanie mnohokrát ide na základe výsledkov zo strednej školy, takže tam budú aj parametre, ktoré sú akceptovateľné. Na mnohých odboroch na univerzitách sú však veľmi prísne skúšky, kde študenti napriek tomu, že zmaturovali a zmaturojú, tak budú musieť využiť letné mesiace, a teda aj obdobie po skončení strednej školy, na to, aby sa kvalitne pripravili na prijímačky na univerzity a vysoké školy.“

Marián Kukulka: „Napriek tomu, čo hovoríte, neobávate sa, že vy ako vysoké školy budete musieť suplovať stredoškólske učivo alebo výučbu stredoškólskeho učiva?“

Rudolf Kropil: „To sa prirodzene na mnohých odboroch deje. My to vidíme dlhobehjšie hlavne v oblasti technických vied, v oblasti prírodných vied, tam mnohokrát dokonca sú ešte aj kurzy, ktoré sú ako, akoby prerekvizitou pred nástupom na vysokú školu, ale tá obava ani nie je z toho pohľadu, že by to v podstate malo nejaké negatívne vplyvy, a obava je taká, že ako stredoškólači prejdú na vysokoškólsky život a vysokoškólské štúdium, ktoré je v mnohých aspektoch odlišné, ako je stredná škola. Tam sa očakáva ďaleko viac samostatnosti a práve to môže byť problém. A tá absencia takmer ročného kontaktu alebo viac ako ročného kontaktu s pedagógmi, to je to, čoho sa obávame najviac.“

Marián Kukulka: „Pán prezident, veľmi pekne vám ďakujem za rozhovor.“

Rudolf Kropil: „Nemáte za čo, pán redaktor. Všetko dobré, pozdravujem vás, dovidenia, dopočutia.“

Marián Kukulka: „Prezident Slovenskej rektorskej konferencie bol našim posledným hosťom.“

[Späť na obsah]

3. Modelová škola nie je len o pekných triedach

[24.03.2021; Hospodárske noviny; Názory a analýzy; s. 6; Branislav Gröhling]

Branislav Gröhling minister školstva

Pod slovom „škola“ si bežný človek obvykle predstaví učiteľa pred čiernou alebo zelenou tabuľou. Pred ním sú žiaci usadení v radoch v laviciach, aké si pamätáme ešte spred niekoľko desaťročí. Práve to chceme zmeniť. Modelová škola bude slúžiť presne na tento účel. Takúto modelovú školu sme predstavili a bude slúžiť ako ukážka toho, ako by mohlo vnútro škôl vyzerat', ale aj toho, ako by malo v školách prebiehať vzdelávanie. Modelová škola nebude slúžiť len ako inšpirácia pre školy pri usporiadaní tried, pri vybavení priestorov, ale jej hlavným cieľom je inšpirovať pedagógov k novým prístupom k výučbe. Modelovú školu sme postavili v nevyužívanej budove **ministerstva školstva**. Tá prešla rekonštrukciou a vzniklo v nej deväť tried, pracovný priestor pre učiteľov a spoločná centrálna oddychová zóna pre žiakov aj pre učiteľov. Niektoré triedy sú v nej netradičné. Žiaci nemusia sedieť čelom k tabuľi. Môžu sedieť vo väčších skupinách, po troch či po šiestich, otočení k sebe navzájom. A celá trieda je rozvrhnutá tak, aby podporovala tímovú prácu, skupinové riešenie problémov či diskusiú. Na prvý pohľad pre niekoho prekvapivé, no v severských krajinách Európy je to pomerne bežná vec. V každej triede je tiež malá oddychová zóna s pohovkou a knižnicou. Celá škola má spoločnú centrálnu zónu, kam smerujú východy zo všetkých tried. V tejto zóne sa nachádza pódium, ktoré vytvára priestor na škólske zhromaždenia, debaty a diskusie. Pre školy chceme vyčleniť financie, aby mohli požiadať o podobnú renováciu svojich tried a priestorov. Modelová škola však nie je len o pekných triedach. Zmeny vo vnútornej organizácii školy sú úzko späté aj so zmenami v prístupe k výučbe žiakov. Táto škola preto bude fungovať aj ako centrum pre vzdelávanie učiteľov. Učitelia či riaditelia do nej budú môcť prísť a absolvovať vzdelávanie, aby si osvojili inovatívne metódy vzdelávania s dôrazom na medzipredmetovú výučbu, rozvoj kritického myslenia či prierezovej gramotnosti. Práve zmeny v spôsoboch vzdelávania sú jednou z našich priorit. Chápeme, že moderní učitelia predstavujú budúcnosť vzdelávania. Preto v pláne obnovy vyčleňujeme 50 miliónov eur na vzdelávanie

učiteľov. Okrem toho tiež upravujeme zákon, aby sme vzdelávanie učiteľov otvorili aj pre neštátne subjekty. Škola je miestom, kde žiaci aj učitelia trávajú väčšinu svojho času. Preto by sme sa mali snažiť o to, aby sa v škole cítili príjemne a zároveň aby vzdelávanie v školách zodpovedalo potrebám modernej doby.

Chápeme, že moderní učitelia predstavujú budúcnosť vzdelávania.

[\[Späť na obsah\]](#)

Slovakia Online s.r.o., Riazanská 57, 831 03, Bratislava, Slovak Republic

---